

۱- بیان «شیوهٔ بلاغی» در کدام گزینه دیده می شود؟

آزاد صبح - ۱۳۹۰

۱) مژده آمد که بهار می آید.

(۲) به شکوفه ها به باران / برسان سلام ما را

(۳) کار، خلاقیت و سازندگی است.

(۴) خواجه نظام الملک مردی بزرگ بود.

آزاد صبح - ۱۳۹۰

۲- در کدام گزینه نقش تبعی دیده نمی شود؟

۱) احمد مدیر مدرسه است.

(۲) احمد و رضا آمدند.

(۳) احمد آمد احمد.

(۴) احمد، برادر رضا، را دیدم.

سراسری - ۱۳۸۴

۳- کلمه های مشخص شده در همه عبارات به جز عبارت هسته گروه خود محسوب می شوند.

۱) در امام زاده د که اهالی معصوم زاده اش می نامند، برای سفید کاری گچ به کار برده اند.

۲) مراتع اطراف ده پوشیده است از کما و گون که اولی خوراک زمستانی گاو و گوسفند آن هاست.

۳) بوته گون با همان یک جرقه می گیرد و تازگی ها از ساقه های همین گون کثیراً می گیرند.

۴) بهترین وسیله راه جویی برای چارپادارانی است که در زستان سفر می کنند.

۴- در عبارت: «نام این روزنامه به اندازه‌ای بر سر زبان ها بود که مردم مدیر آن را به نام «نسیم شمال» می‌شناختند. هر روز که زمان انتشار آن می‌رسید، دسته‌دسته کودکان دوازده‌ساله در همان چاپخانه گرد می‌آمدند و چند دسته بزرگ می‌گرفتند و توزیع می‌کردند.» به ترتیب چند «ترکیب و صفتی» و «اضافی» وجود دارد؟

۱) هفت - هشت

۲) هفت - هفت

۳) شش - هفت

۴) شش - هشت

سراسری - ۱۳۸۷

۵- کدام گروه کلمه بر اساس الگوی «اسم + صفت + صفت + صفت + اسم + صفت + اسم + صفت + اسم» ساخته شده است؟

۱) هیکل دراز و کبود و ورم کرده‌ی معلم کلاس چهارم مدرسه

۲) اعتراض شاعر به مخالفان و بدگویان برای اثبات بی‌گناهی خویش

۳) شکوه و شکایت از وضع بد خود به علت گرفتاری در زندان زمان

۶- در عبارات «این اندوه وحشی و سیاهی پر بیم بر سراپرده سوختگان هم حکومت داشت: آن ها هم جز این که در آن سنگلاخها و خارها، کودکان از دست رفته را جست و جو کنند یا برای اطفال از عطش سوخته، قطره آبی بیابند، دیگر رمی نداشتند.» به ترتیب، چند «ترکیب و صفتی» و چند «ترکیب اضافی» وجود دارد؟

۱) هفت - سه

۲) هشت - سه

۳) هشت - دو

۴) هفت - دو

سراسری - ۱۳۸۹

۷- در کدام جمله، وابسته پیشین اسم، «شاخص» نامیده می شود؟

۱) استاد ما، اسامی همه دانشجویان را می دانست.

۲) عموی احمد، خانه خود را به استاد دانشگاه فروخت.

۳) کخدای ده، برای ادای توضیحات به پاسگاه رفت.

۴) ستوان محمدی، فرماندهی عملیات را به عهده گرفت.

سراسری - ۱۳۸۹

۸- در همه ایيات به جز بیت اجزای جمله به شیوهٔ بلاغی بیان شده است.

۱) هنرور چنین زندگانی کند

که با شیر جنگی سگالد نبرد

۲) درد مست نادان گربیان مرد

زند در گربیان نادان مست

۳) ز هشیار عاقل نزیبد که دست

قفا خورد و سر بر نکرد از سکون

۴) از آن تیره دل، مرد صافی درون

۹ - در کدام بیت متمم فعل بر سایر اجزای اصلی جمله، مقدم شده است؟

- ۱) با یاد تو زهر بر شکر خندد
۲) زمن پرسی که دل داری چه گویم ؟
۳) در میان دل و دین حاصل عشق تو چیست ؟
۴) از آرزوی رویت بر آستان کویت
- بار روی تو شام بر سحر خندد
که بس مشکل فتاده است این سؤالت
که چو حکم تو درآمد زمیان آن نبرد
هر دم هزار فریاد از آسمان برآید

۱۰ - در همهٔ ایات به جز بیت اجزای جمله به «شیوهٔی بلاغی» بیان شده است.

- ۱) ای جان آشنا که در آن بحر می روی
۲) از خرگه تن تو جهانی منور است
۳) دریای آگهی که خردها همه از اوست
۴) از شوق عاشقی اگر صورتی نهد
- وی آنک همچو تیر از این چرخ می جهی
تا تو چگونه باشی ای روح خرگهی
آن است منتهای خرد های منتهی
آلایشی نیابد بحر مُنَزَّهِی

۱۱ - در همهٔ ایات به استثنای بیت جایه جایی ضمیر صورت گرفته است.

- ۱) من آنم ز پای اندر افتاده پیر / خدایا به فضل خودم دست گیر
۲) بضاعت نیاوردم الا امید / خدایا زعفوم مکن نامید
- ۳) جز این کاعتمادم به یاری توست / امیدم به آمرزگاری توست
۴) کس از من سیه نامه تر دیده نیست / که هیچم فعل پسندیده نیست

۱۲ - تعداد ترکیب‌های وصفی و اضافی عبارت «کلمات آسمانی قرآن با صدای گرم خواننده همه جا طینین می‌افکند و به همه کس و همه چیز عظمت می‌بخشید. این ندا گوش جان‌ها را نوازش می‌داد و گل‌های شادی و امید، در باغ خاطر کاروانیان، می‌شکفت.» به ترتیب کدام است؟

- ۱) شش - هفت
۲) هفت - هشت
۳) هشت - هشت
۴) هفت - هشت

۱۳ - کدام گزینه بر اساس الگوی «صفت + صفت + اسم + نقش نمای - + صفت + نقش نمای - + اسم + نقش - + صفت» ساخته شده است؟ سراسری- ۱۳۸۲

- ۱) آن دو مردِ دانشمندِ درستکارِ ایرانی
۲) همان پهلوان نامی شاهنامه فردوسی
۳) همان چهار دانشجوی موفقِ مسابقات کشوری
- ۱) همان پهلوان نامی شاهنامه فردوسی
۲) آن رزمnde وارسته‌ی ایران اسلامی

۱۴ - در متن زیر، به ترتیب چند «ترکیب وصفی» و «اضافی» وجود دارد؟

«آسمان کویر، این نخلستان خاموش که هرگاه مشت خونین قلبم را باران‌های غیبی سکوت‌ش فرا می‌گیرد و نگاه‌های اسیرم، هم چون پروانه‌های شوق در این مزرع سبز آن دوست شاعرمن رها می‌شود، ناله‌های گریه آلود آن روح دردمد را می‌شنوم.»

- ۱) یازده - هفت
۲) چهارده - نه
۳) سیزده - ده
۴) دوازده - هشت

۱۵ - در متن زیر به ترکیب وصفی و ترکیب اضافی وجود دارد؟

«در مطالعهٔ شعر نیما، دید تازه‌ او به جهان جلوه‌گر است؛ نگاه او به همه موجودات و دیگر پدیده‌ها یادآور نگاهی است که شاعران غرب به این پدیده‌ها دارند. دید اجتماعی نیما که در سروده‌های نمادین و انتقادی او تجلی می‌یابد، در ادب فارسی نوین جایگاه ویژه دارد.»

- ۱) ده - هشت
۲) یازده - نه
۳) ده - نه
۴) چهارده - نه

۱۶ - در همهٔ ایات به جز بیت اجزای جمله به «شیوهٔی بلاغی» بیان شده است.

- ۱) ز آن گردی که از دریا بر آری
۲) به هر باده نمی گردد سرم مست
۳) بیار آن معجز هر مرد و زن را
۴) بیا دل بر دل پر درد من نه
- بیار آن گرد را بر گرد من نه
به پیشم باده خو کرد من نه
به پیش دشمن نامرد من نه
بیار خ بر رخان زرد من نه

۱۷ - کدام گروه کلمه بر اساس الگوی «صفت + اسم + صفت + اسم + صفت + اسم + صفت + اسم» ساخته شده است؟

- ۱) بر جسته ترین گروه ممتاز المپیاد فیزیک شرکت کننده در جشنواره‌های بین‌المللی
۲) اولین همایش پر افتخار مردان قهرمان کشورهای مختلف جهان
۳) آن دو زن دانشمند نامی و صاحب نظر قرون گذشته
۴) نخستین دانش آموز درستکار و پرورش یافتهٔ مرکز علمی و هنری

۱۸ - در متن زیر، به ترتیب، چند «ترکیبِ وصفی» و «ترکیبِ اضافی» وجود دارد؟

در دورهٔ اسلامی از همان قرن‌های نخستین هجری ترجمهٔ عربی آثار معتبر یونان مورد استفادهٔ ایرانیان قرار گرفت و بسیاری از متون عربی به ویژه تفاسیر قرآن به فارسی برگردانده شد. این رسم ترجمهٔ تا قرن‌های بعد ادامه یافت.

۱۳۸۸ سراسری - ۲

۱۳۸۶ سراسری - ۲

۱۳۹۱ سراسری - ۲

۱۳۹۱ سراسری - ۲

۱۳۸۶ سراسری - ۲

۱۹ - در همهٔ عبارات زیر به جز عبارت..... شاخص به کار رفته است.

۱ از خواجه عمید شنودم که این شب که دیگر روز آن حسنک را بر دار می کردند بوسهل نزدیک پدرم آمد.

۲ حسنک گفت: به روزگار سلطان محمود به فرمان وی در باب بوسهل خطای کردم و وزارت نه جای من بود.

۳ و آن کسان گواهی نبشتند و حاکم سجل کرد در مجلس و دیگر قضات نیز گواهی نوشتند.

۴ سید اشرف‌الدین گیلانی از میان مردم برخاست، با مردم زیست و بعد از مرگ هم در میان مردم پر آوازه بود.

۲۰ - در همهٔ ایيات به استثنای بیت..... مفعول مقدم بر سایر ارکان جمله است.

۱ در دل دوستان، گر تو پسندی رو است

۲ روز رویش چو برانداخت نقاب شب زلف

۳ جان در قدم تو ریخت سعدی

۴ گر خون من و جملهٔ عالم تو بربیزی

۲۱ - حرف «را» در کدام بیت با سایر ایيات متفاوت است؟

۱ تو را نفس رعنًا چو سرکش ستور

۲ یکی را اجل در سر آورد جیش (لشکر)

۳ طمع را نه چندان دهان است باز

۴ در آن روز کز فعل پرسند و قول

۱ دوان می برد تا به سر شیب گور

۲ سرآمد بر او روزگاران عیش

۳ که بازش نشیند به یک لقمه آز

۴ اولو العزم را تن بلرزد ز هول

۲۲ - کدام مورد بعد از انتقال به دوره‌ای دیگر حذف شده است؟

۱ سپر

۲ سوگند

۳ برگستان

۴ یچجال

۲۳ - کدام کلمه، در عبارت «رستم از هیچ کوششی فرو نمی گذارد تا بلکه کار اسفندیار با مسالمت خاتمه پذیرد» هستهٔ گروه اسمی نیست؟

۱ سراسری - ۳ ۲۴ - در کدام گزینهٔ «شاخص» نیست؟

۱ اسفندیار

۲ رستم

۳ کوشش

۴ کار

۱ سراسری - ۳ ۲۵ - کلمات همهٔ گزینه‌ها صفت هستند مگر گزینه.....

۱ غلامحسین یوسفی، در کنار مرادش، امام رضا(ع) به خاک سپرده شد.

۲ کد خدا احمد، به مسائل و مشکلات مردم روستا رسیدگی می کند.

۱ آزاد صحیح - ۳ ۲۶ - کدام مورد به کلی از زبان امروز حذف نشده است؟

۱ بارور، ارجمند، طربناک

۲ خورنده، اندوهگین، نامور

۳ امیدوار، هنرور، پذیرا

۴ دانشگاه، گلدان، نامواره

۱ آزاد صحیح - ۳ ۲۷ - «را» در کدام گزینه نشانهٔ قید است؟

۱ ملطفه

۲ پرّه

۳ چهارآینه

۴ آزفداداک

۱ آزاد صحیح - ۳ ۲۸ - ضمیر «م» در مصraig دوم با کدام واژه همراه بوده که به ضرورت شعر جهش یافته است؟

۱ آزاد صحیح - ۳ ۲۹ - در کدام مصraig «شد» فعل استنادی است؟

۱ گرگ را برکند سر آن سرفراز.

۲ همهٔ قصه خویش موسی را بگفتند.

۳ کافری را غلامی بود صاحب گوهر.

۴ اگر شب رسی روز را باز گرد.

۱ آزاد صحیح - ۳ ۳۰ - «هر دم از درد بنالم که فلک هر ساعت

۱ آزار دگر

۱ دگر

۲ ریش

۳ آزار

۴ قصد

۱ آزاد صحیح - ۳ ۳۱ - به پیش جهان آفرین شد نخست

۱ آن مرد بشد و طعام بخرید

۲ زمین آهینه شد سپهر آبنوس

آزاد صبح - ۱۳۹۰

آزاد صبح - ۱۳۸۲

سراسری - ۱۳۹۲

سراسری - ۱۳۹۲

سراسری - ۱۳۹۳

سراسری - ۱۳۹۳

خارج از کشور - ۱۳۸۹

سراسری - ۱۳۹۲

سراسری - ۱۳۹۴

۴۴ - همه واژگان کدام گزینه با توجه به ساختمان کلمه، صفت هستند؟

(۲) دوان، دوگانه، پذیرا

(۳) شنیدار، خندان، نگرش

(۲) مردانه، هنرمند، پیرایه

(۱) ماندگار، اندیشه، دربان

۴۵ - کدام گروه از واژگان را فقط در شعر و نثر گذشتگان می‌توان یافت؟

(۲) خلطِ مبحث، ستوه، انگیختن

(۳) تلاوت، مهمات، آجار

(۲) آزفنداک، چهارآینه، ملطفه

(۱) پیکان، پرده، جرگه

۴۶ - در کدام بیت جایی ضمیر متصل صورت گرفته است؟

به که بد باشی و نیکت بینند

تا تو دستم به خون نیالایی

که دائم به احسان و لطفش درم؟

کانکه شد کشته او نیک سرانجام افتاد

(۱) نیک باشی و بدت گوید خلق

(۲) من ز دست تو خویشن بکشم

(۳) عجب داری از بار حکمش برم

(۴) زیر شمشیر غمش رقص کنان باید رفت

۴۷ - نقش‌های اصلی و تبعی واژه‌های مشخص شده در بیت زیر به ترتیب کدام است؟

اگر نه رشتة جان‌ها به یکدیگر بسته است؟

«مرا غم دگران می‌کند پریشا نم

(۲) مفعول، قید، مفعول، مفعول

(۳) مضاف‌الیه، مسنده، مفعول، نهاد

(۲) نهاد، مسنده، مفعول، نهاد

(۱) نهاد، مفعول، مفعول

۴۸ - در منظومه «مردم شهر» به یک چینه چنان می‌نگردند / که به یک شعله، به یک خواب لطیف / خاک، موسیقی احساس تو را می‌شنود و صدای پر مرغان اساطیر می‌آید در باد» به ترتیب، چند «ترکیب وصفی» و «اضافی» یافت می‌شود؟

(۲) چهار، شش

(۳) چهار، پنج

(۲) سه، شش

(۱) سه، پنج

۴۹ - در همه ایات به استثنای بیت جای مضاف و مضاف‌الیه عوض شده است.

ورنه در ملک رضا نوشیروان عادل است

(۱) کشور تدبیر را زیر و زیر سازد قضا

خواب ما را این صدای آب سنگین کرده است

(۲) غفلت ما را سبب عمر سبک جولان شده است

پای خواب آلوده را منزل کنار دامن است

(۳) جان غافل را سفر در چار دیوار تن است

خوب به عزلت کرده از سیر و تماشا فارغ است

(۴) طفل طبعان را دل از بهر تماشا میدود

۵۰ - در کدام بیت «نقش تبعی» یافت نمی‌شود؟

که در برابر چشمی و غایب از نظری

(۱) تو خود چه لعنتی ای شهسوار شیرین کار

خندان تو برون روی و گریان همه کس

(۲) امروز چنان بزی که فردا چو روی

یا شب و روز به جز فکر توان کاری هست

(۳) مشنوای دوست به غیر از تو مرا یاری هست

که سالک بیخبر نبود ز راه و رسم منزل‌ها

(۴) به می سجاده رنگین کن گرت پیر مغان گوید

۵۱ - در کدام عبارت «نقش تبعی» وجود ندارد؟

(۱) هرگز خداوند، جهان را و طبیعت را با پاییز و زمستان یا تابستان آغاز نکرده است.

(۲) سخن تازه از نوروز گفتن دشوار است. نوروز یک جشن ملی است که هر ساله برپا می‌شود.

(۳) نوروز، داستان زیبایی است که در آن، طبیعت، احساس و جامعه، هر سه، دست‌اندر کارند.

(۴) نوروز، روز نخستین آفرینش، که اهورامزدا دست به خلقت جهان زد و شش روز در این کار بود.

۵۲ - نقش دستوری کلمات مشخص شده در بیت زیر به ترتیب کدام است؟

گشتم حقیر راه او تا ساق شیطان بشکنم

گشتم مقیم بزم او چون لطف دیدم عزم او

(۲) مسنده - نهاد - مفعول - مسنده - متمم

(۱) نهاد - متمم - مسنده - مضاف‌الیه - متمم

(۴) مسنده - مسنده - مفعول - مضاف‌الیه - مفعول

(۳) نهاد - مسنده - مضاف‌الیه - مفعول

سراسری - ۱۳۹۴

۵۳ - کدام گزینه براساس الگوی «صفت + اسم + نقش نمای + اسم + نقش نمای + صفت» ساخته شده است؟

(۲) پنج روز به جا مانده عمر انسان بی خبر

(۱) کدام پهلوان مبارز ایران زین

(۳) همان جنگجوی دلاور عرصه جنگ جهانی

(۲) بعضی سرودهای شاعران گذشته

۵۴ - در کدام بیت جایجایی ضمیر متصل صورت نگرفته است؟

- ولی خلاصه جان خاک آستانه توست
وز آن گلشن به خارم مبتلا کرد
بیا که جان عزیزت فدای شکل و شمایل
تاج خورشید بلندش خاک نعل مرکب است
- به تن مقصرم از دولت ملازمت
از آن رنگ رُخْم خون در دل افتاد
دل ربوی و رفتی ولی نمی روی از دل
شهسوار من که مه آینه‌دار روی اوست

۵۵ - در منظومه زیر، به ترتیب چند «ترکیب وصفی و اضافی» وجود دارد؟

«تو تنها از شجاعت، در گوشۀ روش و جدان تاریخ ایستاده‌ای / به پاسداری از حقیقت / و صداقت، شیرین‌ترین لبخند بر لبان اراده توست / بر تالابی از خون خویش در گذرگه تاریخ ایستاده‌ای / با جامی از فرهنگ / و بشریت رهگذار را می‌آشامانی.»
خارج از کشور - ۱۳۹۴

- ۱ سه، پنج ۲ سه، شش ۳ چهار، پنج ۴ چهار، شش

۵۶ - در کدام بیت، نقش تبعی وجود ندارد؟

سر اگر کشته شود بر سر کاری باری
تو را رسد که چو دعوی کنی بیان داری
نه برج من که همه عالم آشیان داری
که با چنین صنمی دست در میان داری

- ۱ دل اگر بار کشد بار نگاری باری
۲ جمال عارض خورشید و حسن قامت سرو
۳ بدین روش که تو طاووس می‌کنی رفتار
۴ بدین صفت که تویی دل چه جای خدمت توست

۵۷ - هسته گروه اسمی روی همه گروه‌ها درست است به جز:

- ۱ تعیین ارزش دقیق معنایی عناصر زبان: (ارزش)
۲ مجموعه آثار ادبی گذشته این مرز و بوم: (مجموعه)
۳ رابطه هم‌نشینی هر واحد زبانی با واحد زبانی دیگر: (رابطه)
۴ کوچک‌ترین واحد زبانی با معنای مستقیم و غیرمستقیم: (واحد)

۵۸ - در کدام بیت «مفهول» بر سایر اجزای جمله مقدم شده است؟

سرو زر هر دو فشانند و دعا نیز کنند
جای دیگر روشنایی می‌کند
احتمال از ناتوانی می‌کند
چه کنند؟ اربکشی ور بنازی خدماند

- ۱ عاشقان را ز بر خویش مران تا بر تو
۲ شمع جانم را بکشت آن بی‌وفا
۳ عقل را با عشق زور پنجه نیست
۴ بندگان را نه گزیر است ز حکمت نه گزین

۵۹ - در کدام عبارت «شاخص» یافت می‌شود؟

- ۱ سجدۀ شکر کرد خدای را عزّوجل بر سلامت امیر و نامه نیشته آمد.
۲ روز دوشنبه امیر مسعود شبگیر، برنشست و به کران رود هیرمند رفت.
۳ از قضای آمده، پس از نماز، امیر کشته‌ها بخواست و ناوی ده بیاوردن.

۶۰ - در کدام بیت، متّم فعل، مقدم بر سایر اجزای جمله است؟

دل غمگین مرا گر ننوازد چه کنم؟
در جهان صاحبدلی کو تا شود مهمان دل
که هرچه غیر تو باشد بسوزد آن را پاک
به رنج دل سزاوارم مرا مگذار، دستم گیر

- ۱ با من دلشده گر یار نسازد چه کنم؟
۲ بر بساط دل سمات عیش گستردن لیک
۳ ز شوق در دل من آتشی چنان افروز
۴ به دست غم گرفتارم بیا ای یار دستم گیر

۶۱ - در کدام بیت، جایجایی ضمیر متصل صورت نگرفته است؟

دیده از خاک درت روزی که گردد کامیاب
برآور به درگاه دادار دست
کرده سلطان سخن‌سنج قبول سخنم
گفتا که شبرو است او از راه دیگر آید

- ۱ طفل اشکم خاک بازی‌ها کند در چشم تر
۲ هنوزت اجل دست خواهش نبست
۳ تا لبت گفته به من سر سخندانی را
۴ گفتم که بر خیالت راه نظر بندم

۶۲ - در کدام سروده «دو نقش تبعی» موجود است؟

- عاشق ابرهای سرگردان
با شعله‌های حسرت و ناکامی
دمساز باش با غم او دمساز
ای شهر پر خروش، تو را یاد می‌کنم
- ۱ عاشق، عاشق ستارهٔ صبح
۲ آتش زنم به خمن امیدت
۳ ای مرغ دل که خسته و بی‌تابی
۴ اکنون منم که در دل این خلوت و سکوت

سراسری- ۱۳۹۶

۶۳ - در کدام گزینه با افزودن پسوند «ا» به بن مضارع آن‌ها، «صفت» ساخته می‌شود؟

- ۱ شنیدن، خواندن، رفتن
۲ کوشیدن، دانستن، خواستن
۳ بریدن، نشستن، آمدن
۴ رسیدن، خوابیدن، آسودن

سراسری- ۱۳۹۶

۶۴ - در کدام بیت، «جهش ضمیر» به چشم می‌خورد؟

- زان رهگذر که بر سر کویش چرا رود
که طاق ابروی یار منش مهندس شد
ز خاک کالبدش صد هزار الله برآید
که پیر می‌فروشانش به جامی بر نمی‌گیرد
- ۱ مارا به آب دیده شب و روز ماجراست
۲ طرب سرای محبت کنون شود معمور
۳ نسیم زلف تو چون بگذرد به تربت حافظ
۴ من این دلّ مرقّ را بخواهم سوختن روزی

سراسری- ۱۳۹۵

- ناز کنم ناز که من در نظرت معتبرم
کو روی نپوشاند زان بس که برآرد سر
که چرا این زبون نمی‌خسبد
لیک عهدی کرده‌ای با یار پیشین یاد دار

- ۱ لاف زنم لاف که تو راست کنی لاف مرا
۲ شاباش زهی نوری بر کوری هر کوری
۳ آسمان خود کنون ز من خیره است
۴ بر زمین و چرخ روید مر تو را یاران صاف

سراسری- ۱۳۸۹

۶۵ - کدام بیت فاقد نقش تبعی است؟

- ۱ نثر داستانی اکنون مهم ترین نوع ادبی اروپا و مهم ترین نوع ادبی جهان امروز است و خود اقسامی دارد.
۲ در نگاه نخست، طنز برای شوخی و خنده است، ولی بعد روشن می‌شود که طنزنویس از نارسایی‌ها و ناروایی‌های جامعه رنج می‌برد.
۳ شعر انسانی به مسائل وطن پرستی، بشردوستی، مخالفت با استعمار و تسلط بیگانگان، محبت به فرزندان و خانواده و آزادی خواهی می‌پردازد.
۴ نکته مهمی که لزوم اخلاق جدید را مطرح می‌سازد، این است که اخلاق، از بنیادهای اجتماعی است و دارای تمام خصوصیات این بنیادهای است.

سراسری- ۱۳۹۳

۶۶ - نقش «تبعی» در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

- ۱ امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرو آمد و جامه بگردانید و تر و تباہ شده بود و برنشست.
۲ گفت: یونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز، بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.
۳ این مرد بزرگ و دیر کافی، به نشاط، قلم در نهاد. تا نزدیک نماز پیشین از این مهمات فارغ شده بود.
۴ امیر را یافتم آن جا بر زیر تخت نشسته مخفقه در گردن، عقدی همه کافور و بولالای طبیب آن جا نشسته بود.

۶۷ - در متون «بهار، فصل خوش و معتدل بود. درخت‌ها شکوفه می‌کرد. ده از سکوت سنگین زمستانی خود بیرون می‌آمد. یک درخت به در باگچهٔ ما بود و چیدن و خوردن شکوفهٔ به یکی از سرگرمی‌های من بود» به ترتیب چند «ترکیب وصفی» و «اضافی» هست؟

- ۱ شش - هشت
۲ پنج - هفت
۳ پنج - هفت
۴ پنج - هشت

۶۸ - در متن «عادت کرده بود که همه چیز را گذران و همه احوال عالم را در معرض تبّدل تلقی می‌کرد؛ لذا از هیچ پیشامد جالی زیاده اظهار شادمانی نمی‌کرد و از هیچ حادثه سوئی هم به شکوه در نمی‌آمد. وقتی یک تن از یاران را غمناک دید، گفت که در دنیا همه دلتگی‌ها از دل نهادگی بر این عالم است.»

سراسری- ۱۳۹۲

۶۹ - در متن «بنده ترکیب وصفی یافت می‌شود؟

- ۱ هشت
۲ نه
۳ ده
۴ یازده

سراسری-۱۳۸۸

۷۰ - در متن زیر به ترتیب چند «ترکیب وصفی» و «اضافی» وجود دارد؟

در دوره اول، رمان شکل سنتی داشت و نویسنده‌گان به سبک رئالیستی می‌نوشتند و در حقیقت نقش گزارشگر را داشتند، یعنی هر نویسنده می‌توانست از وقایع و امور عکس‌برداری کند. اینان با تشریح دقیق خصوصیات ظاهری اشخاص رمان، صفحات داستان را سیاه می‌کردند.

۲۹

۳۰

۳۱

۱ پنج - پنج

ادبیات تطبیقی، یکی از شاخه‌های مهم علوم ادبی معاصر است که ما را از تأثیرپذیری ادبیات ملت‌های مختلف جهان آگاه می‌سازد. تکامل و شکوفایی ادبیات هر ملت به دور از اندیشه‌های ادبی دیگر ملت‌ها، ناممکن است.

سراسری-۱۳۸۸

۲۹

۳۰

۳۱

۱ هفت - هفت

۷۱ - در متن زیر، به ترتیب چند «ترکیب وصفی» و «چند «ترکیب اضافی» وجود دارد؟
ادبیات تطبیقی، یکی از شاخه‌های مهم علوم ادبی معاصر است که ما را از تأثیرپذیری ادبیات ملت‌های مختلف جهان آگاه می‌سازد. تکامل و شکوفایی ادبیات هر ملت به دور از اندیشه‌های ادبی دیگر ملت‌ها، ناممکن است.

سراسری-۱۳۸۴

۲۹

۳۰

۳۱

۱ دو - چهار

سراسری-۱۳۹۴

۷۲ - تعداد صفت‌های پیشین و پسین در ترکیبات وصفی به کار رفته در عبارت: «خواب دیدن ضحاک نموداری است از درون آشفته و خاطرترسان و بی‌آرام او و بر اثر آن که ظلم‌ها کرده بود، با همه‌بی‌رحمی هر روز در تب و تاب و هر شب در جوش و اضطراب بود.» عبارت است از:

سراسری-۱۳۸۴

۲۹

۳۰

۳۱

۱ پنج - یک

۷۳ - در عبارت «از همان اوایل قرن دوم هجری، عده‌ای محدود از مردان هنرور و نگارگر به خلق آثار تمثیلی و حماسی و مضامین مربوط به شرح دلاوری و فداکاری شهدای کربلا به شکل ابتدایی آن پرداختند و به دنبال این حرکت واژه‌های شیوه‌خوانی و تعزیه و غمنامه‌های مذهبی در ادب فارسی راه یافت.» چند صفت وجود دارد؟

سراسری-۱۳۹۱

۲۹

۳۰

۳۱

۱ یازده

سراسری-۱۳۹۸

۷۴ - در کدام بیت حذف فعل وجود ندارد؟

سراسری-۱۳۹۸

گوید بکش که مال سبیل است و جان فدا
چه از این به ارمغانی که تو خوبیشن بیابی
تانگوید سخن از سعدی شیرازی به
نیکبخت آن که تو در هر دو جهانش باشی

سراسری-۱۳۹۸

www.my-dars.ir

سراسری-۱۳۹۸

۷۵ - نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟

هم پرده‌درش بنگر هم پرده‌نشینش بین

۲۹

۳۰

۳۱

۱ قید، نهاد، مضافق‌الیه، مسند

سراسری-۱۳۹۸

سراسری-۱۳۹۸

۷۸ - در همه ایات مضاف‌الیه مضاف‌الیه وجود دارد به‌جز:

در پای یار سرکش خورشید‌چهره افت
ای بس که خاک پای صنوبر به دیده رُفت
یک شب ز عشق نرگس پرخواب او نفخت
که سِرّ عشق تو را در میان میدان گفت

- (۱) خواهی که سرفراز شوی همچو زلف یار
(۲) هر کس که دید قامت آن سرو سیم تن
(۳) شد مذتی که دیده اخترشمار من
(۴) مرید جذبی اختیار منصورم

سراسری-۱۳۹۸

۷۹ - مفهوم «ان» در کدام واژه‌ها به ترتیب (نشانهٔ جمع، صفت فاعلی، نسبت، پسوند زمان) است؟

- (۱) روندگان، سخن‌سرایان، گیلان، خزان (۲) مردان، کیان، سپندان، سپیده‌دمان (۳) سخنگویان، گرگان، کوهان، بامدادان (۴) نیاکان، خرامان، بابکان، نوبهاران

سراسری-۱۳۹۸

۸۰ - در متن زیر چند ترکیب وصفی و چند وابستهٔ پیشین به ترتیب، به کار رفته است؟

«این معلم شریف باسوداد، سفارش کرده بود که اگر سر قبر ویکتور هوگو رفتم، از جانب او فاتحه‌ای برای این نویسنده بزرگ بخوانم. این نامه مرا به فکر انداخت. متوجه شدم که قدرت قلم این نویسنده تا چه حد بوده است.»

(۱) هشت، پنج

(۲) هفت، پنج

(۳) هفت، چهار

(۴) شش، پنج

سراسری-۱۳۹۸

۸۱ - در همهٔ مصraig‌ها «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است؛ به‌جز:

(۱) مژگان تو دل را هدف تیر ستم ساخت

(۲) کرم خوانده‌ام سیرت سروزان

(۳) خداوند زر برکند چشم دیو

(۴) درون فروم‌اندگان شاد کن

سراسری-۱۳۹۸

۸۲ - تعداد مسند در کدام ایات یکسان است؟

الف) در عالم زیبایی تو خواجه معروفی

ب) ساقی از این مقام شد صبح نشاط، شام شد

ج) در سرم هست که خاک کف پای تو شوم

د) با وجود تو نمانده است امیدی ما را

(۱) ب، د

(۲) ب، ج

(۳) الف، ج

(۴) الف، د

سراسری-۱۳۹۸

۸۳ - با توجه به بیت «دلدار که گفتا به توام دل نگران است / گو می‌رسم اینک به سلامت نگران باش» کدام مورد کاملاً درست است؟

- (۱) بیت فاقد مفعول است. (۲) در بیت، چهار نهاد وجود دارد. (۳) دو جملهٔ اسنادی در بیت وجود دارد. (۴) دو واژهٔ مرکب در بیت وجود دارد.

سراسری-۱۳۹۸

۸۴ - «ان» در کدام مصraig‌ها به ترتیب: (نشانهٔ جمع، صفت فاعلی، نشانهٔ نسبت) است؟

الف) کجا افتاد آن مجnoon در این دوران نمی‌دانم

ب) چه می‌خواهد از این مسکین سرگردان نمی‌دانم

ج) در این حدیقه هنوز از سیاهکارانم

د) به‌جز تو در همهٔ گیتی دگر جانان نمی‌دانم

(۱) د، ب، ج

(۲) الف، د، ج

سراسری-۱۳۹۸

۸۵ - نوع وابستهٔ در همهٔ ایات یکسان است؛ به‌جز

www.my-dars.ir

(۱) دیوانهٔ قلمرو صحرای وحشتیم

(۲) ای برق اگر به گوشة آن بام بگذری

(۳) چون قضا سلسۀ زلف تو عالم گیر است

(۴) ناز است سد راه و گرنه در اشتیاق

سراسری-۱۳۹۸

۸۶ - در همهٔ ایات واژه‌ای یافت می‌شود که «هم‌آ»، دارد؛ به‌جز:

که شاه از مستمندان یاد کرده است

نه جرم تشه و نه جرم آب است

کلستانی به تاراج چمن شد

به کام دشمنان ناکام بودن

(۱) کدامین طالع این امداد کرده است

(۲) اگر درهم شوی بس ناصواب است

(۳) تفرّج را سوی سرو و سمن شد

(۴) اسیر محنت ایام بودن

۸۷ - با توجه به بیت زیر، کدام موارد کاملاً درست است؟

سراسری-۱۳۹۸

هر روز خاطر با یکی ما خود یکی داریم و بس»

- ج) در بیت یک نقش تبعی یافت می‌شود.
د) در بیت یک صفت مبهم به چشم می‌خورد.

۲۴ ج، د

۲۳ ب، د

«گیرند مردم دوستان، نامهربان و مهربان

- الف) در بیت دو «واو» عطف وجود دارد.
ب) یک مسند در بیت وجود دارد.

۱۱ الف، ب

سراسری-۱۳۹۸

۸۸ - الگوی (نهاد + مفعول + مسند + فعل) در کدام بیت یافت می‌شود؟

که با دو آینه رویش عیان نمی‌بینم

۱) بدین دو دیده حیران من هزار افسوس

مرد پزدان شو و فارغ گذر از اهرمنان

۲) دامن دوست بدست آر و ز دشمن بگسل

وین کجا مرتبه چشم جهان بین من است

۳) دیدن روی تو را دیده جان بین باید

بر زبان بود مرا آنچه تو را در دل بود

۴) راست چون سوسن و گل از اثر صحبت پاک

خارج از کشور-۱۳۹۸

۸۹ - نمودار کدام ترکیب، درست رسم شده است؟

۲۵ آن زیارتگه رندان جهان

۲۶ غلام همت آن رند

۲۷ حسرت آن لعل روانبخش

۱) حلقة زلف سیاهش

خارج از کشور-۱۳۹۸

۹۰ - در کدام مصراح «نهاد + مفعول + مسند + فعل» یافت می‌شود؟

۲۸ به ناز گر بخرامی جهان خراب کنی

۱) بساز با من رنجور ناتوان ای بار

۲۹ آب حیات من است خاک سر کوی دوست

۲) به کام دل نرسیدیم و جان به حلق رسید

خارج از کشور-۱۳۹۸

۹۱ - نقش ضمایر متصل مشخص شده، در بیت زیر، به ترتیب، کدام است؟

چو آیمت که ببینم مرا ز کوی برانی

۱) نهاد، متمم، مفعول

۳) مفعول، مضافق‌الیه، مفعول

۲) مفعول، مضافق‌الیه

خارج از کشور-۱۳۹۸

۹۲ - کاربرد «را» در کدام بیت، با سایر ایيات تفاوت دارد؟

تو خفته در کجاوه به خواب خوش اندري

۱) گر تشنگان بادیه را جان به لب رسید

نافه را چندان دهد دم تا جگر پر خون کند

۲) باد بر بوی نسیم زلف سنبل درختن

تارهروان غم را، خار از قدم برآید

۳) گلدسته امیدی، بر جان عاشقان نه

روز توبه است و تو را نرگس جادو سرمست

۴) ماه روزه است و مرا شربت هجران روزی

خارج از کشور-۱۳۹۸

۹۳ - در کدام ایيات، به ترتیب «معطوف، حذف فعل، ممیز، بدل» آمده است؟

در میان من و لعل تو حکایت‌ها بود

الف) یاد باد آنکه چو یاقوت قدح خنده زدی

هزار گونه سخن در میان و لب خاموش

ب) شد آنکه اهل نظر بر کناره می‌رفتند

شراب و شاهد شیرین که را زیانی داد؟

ج) برو معالجه خود کن ای نصیحت‌گو

که فلک دیدم و در قصد دل دانا بود

د) دفتر دانش ما جمله بشویید به می

۲۶ د، الف، ب، ج

۲۷ ج، الف، ب، د

۱) الف، ج، ب، د

۹۴ - در همه ایيات واژه‌ای یافت می‌شود که «هم‌آوا» دارد؛ به جز:

به کوثر داد آب زندگانی

۱) به لب چون برد راح ارغوانی

بندی از غرور او را به فتران

۲) تو صیدی افکنی بر خاک چالاک

ز خاکش برده عطر طرّه حور

۳) در او رضوان به منت گشته مزدور

تو گفتش کوه کن گرید به کهمسار

۴) نگون از کوه سبل از ابر آذار

خارج از کشور-۱۳۹۸

خارج از کشور - ۱۳۹۸

۹۵ - نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب، کدام است؟

«گر نسازد یوسفی هر روز گردون جلوه گر تا قیامت خلق را آن حسن روزافزون بس است»

(۱) نهاد، مفعول، مسند، مفعول

(۲) مفعول، نهاد، قید، متمم

(۳) مفعول، نهاد، قید، متمم

(۴) مفعول، مسند، قید، مفعول

خارج از کشور - ۱۳۹۸

۹۶ - تعداد واپسته‌های وابسته در همه ایات، یکسان است؛ به جز.....

گرفته‌ایم و دریغا که باد در چنگ است

(۱) به یادگار کسی دامن نسیم صبا

بوسه بر لب‌های خنجر چون لب میگون دهد

(۲) هر که دریابد نشاط باده تلخ فنا

در بند تو افتادم و از جمله برسنم

(۳) بند همه غم‌های جهان بر دل من بود

نادر رسد که میوَّا اول رسیده‌اند

(۴) دست گدا به سبب زندان این گروه

۹۷ - در میان مصراع‌های زیر، اجزای چند جمله «نهاد + مفعول + فعل» است؟

سراسری - ۱۳۹۹

الف) آن پی مهر تو گیرد که نگیرد پی خویشش

(۱) نشستم تا برون آیی خرامان

(۲) ج) تو در عالم نمی‌گنجی ز خوبی

(۳) دوست دارد آن که داری دوستش

(۱) پنج

(۲) چهار

(۳) سه

(۴) دو

سراسری - ۱۳۹۹

۹۸ - تعداد «واپسته‌های وابسته» در کدام بیت، بیشتر است؟

سراسری - ۱۳۹۹

قوت جان حافظش در خنده زیر لب است

(۱) آن که ناوك بر دل من زیر چشمی می‌زنند

تاج خورشید بلندش خاک نعل مرکب است

(۲) شهسوار من که مه آینه‌دار روی اوست

گشاد کار من اندر کرشمه‌های تو بست

(۳) خدا چو صورت ابروی دلگشاوی تو بست

کوته نتوان کرد که این قصه دراز است

(۴) شرح شکن زلف خم اندر خم جانان

۹۹ - در کدام عبارت، واژه‌ای یافت می‌شود که با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید، به دوران بعد منتقل شده است؟

سراسری - ۱۳۹۹

(۱) مردی به طلب درزی آمد و خبر مرگ درزی نداشت.

(۲) پس چون یک چند برآمد ملک روم حراج باز گرفت.

(۳) گروهی را گفت به دکان و بازار باشید و کار کنید و دیگران را گفت به دیوان نشینند.

۱۰۰ - نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر به ترتیب، کدام است؟

من به غیر از تو کسی یار نگیرم آری

(۱) همت آن است که الا تو نگیرد یاری

(۲) بدل، مفعول، شبه جمله، متمم

(۳) مفعول، مسند، قید، متمم

سراسری - ۱۳۹۹

۱۰۱ - با توجه به رباعی زیر، همه گزینه‌ها کاملاً درست هستند؛ به جز: (با تغییر)

از باغ جمالت آگه ار بودی گل

با این همه خارها که در پی دارد

این راه پر از خار نپیمودی گل

چون آمد و چون رفت بدین زودی گل

سراسری - ۱۳۹۹

۱۰۲ - اجزای تشکیل دهنده همه جمله‌ها در مقابل آن‌ها، «کاملاً» درست است؛ به جز:

(۱) پنج ترکیب وصفی و یک اضافه تشییه‌ی در ایات یافت می‌شود.

(۲) در رباعی فوق (سه جمله سه جزئی) و دو جمله دو جزئی یافت می‌شود.

۱۰۳ - دانشجویان تازه‌وارد با وضعیت کنونی خوابگاه کنار آمدند. (نهاد + متمم + فعل)

(۱) از ابتدای برنامه، شور و هیجان خاصی در وجود معلم احساس می‌کردم. (نهاد + مفعول + فعل)

(۲) این فضای معنوی را دوست پدرم از سالیان پیش، ترتیب داده بود. (نهاد - مفعول + مسند + فعل)

(۳) در شرایط سخت و طاقت‌فرسای اسارت، همه‌چیز را مخفی می‌کردم. (نهاد - مفعول + مسند + فعل)

۱۰۳ - «ترکیب‌های اضافی» در کدام بیت، بیشتر است؟

- دفتر نسرين و گل را زینت اوراق بود
دوستی و مهر بر یک عهد و یک میثاق بود
دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود
بحث ما در لطف طبع و خوبی اخلاق بود
- ❶ شعر حافظ در زمان آدم اندر باغ خلد
❷ از دم صبح ازل تا آخر شام ابد
❸ رشتة تسییح اگر بگنست معدوم بدار
❹ حسن مهرویان مجلس گرچه دل می‌برد و دین

۱۰۴ - در کدام گزینه، نوع وابسته وابسته دیده می‌شود؟

- که آتش را به چشم آن روی تابان آب گرداند
که صاف این سر خم جمله دردی آمیز است
ای بسا توبه که چون توبه حافظ بشکست
ظلماتی که از آن چشمۀ حیوان سر زد
- الف) به چشم اشکبار من چه خواهد کرد حیرانم
ب) مجوى عيش خوش از دور بازگون سپهر
ج) خنده جام می و زلف گره گير نگار
د) خط به گرد لب جانبخش تو می‌دانی چیست؟

❷ ب، د

❸ ب، ج

❷ الف، د

❶ الف، ب

سراسری - ۱۳۹۹

سراسری - ۱۳۹۹

۱۰۵ - در بیت زیر نقش واژه‌های مشخص شده به ترتیب کدام است؟
عمر خود هر کس که صرف شادمانی کرده است

- ❶ مسند، نهاد، مضاف‌الیه، بدл
❷ نهاد، متمم، نهاد، مسند
❸ مسند، متمم، مفعول، نهاد

۱۰۶ - با توجه به ایيات زیر، کدام مورد از دیدگاه زبان فارسی «غلط» است?
«علاج واقعه پیش از وقوع باید کرد
و گرنه سیل چو بگرفت سد نشاید بست»
به روز گار سلامت سلاح جنگ بساز

سراسری - ۱۳۹۹

- ❶ در کل ایيات چهار مفعول وجود دارد.
❷ اجزای مصراع سوم «نهاد + مفعول + متمم + فعل» است.

۱۰۷ - با توجه به مصراع‌های زیر، اجزای کدام مصراع‌ها از «نهاد + فعل» تشکیل شده است؟

سراسری - ۱۳۹۹

- الف) بسیار فرق باشد از اندیشه تا وصول
ب) دلیل صدق نباشد نظر به لاله و سنبل
ج) سعدی از این پس نه عاقل است نه هوشیار
د) ز سر به در نزود همچنان امید وصال
ه) دی به چمن برگذشت سرو سخنگوی من

❷ ب، د، ه

❸ ب، ج، ه

❷ الف، د، ه

❶ الف، ب، د

سراسری - ۱۳۹۹

۱۰۸ - در کدام ایيات، «صفت مضاف‌الیه» وجود دارد؟
الف) غیمت دان در این عالم وصال سبز خطاں را
ب) مگر دیده است چشم خویش نگاه آن سمن بر را؟ زمین خانه بردوشان عمارت برنمی‌دارد
ج) نپیچد سر ز زخم گاز شمع ما سیه روزان

- که باغ خلد این ریحان جان پرور نمی‌دارد
گل این باغ شبنم از لطافت برنمی‌دارد
د) دل خود را به صد امید کردم چاک از این غافل
ه) عرق رخسار آن خورشید طلعت برنمی‌دارد

❷ ب، ج، ه

❸ ب، ج، د

❷ الف، ج، د

❶ الف، ب، ه

سراسری - ۱۳۹۹

۱۰۹ - با توجه به ایيات زیر، کدام مورد «غلط» است؟

- با قد تو سرو را بجز پستی نیست
با آن که به یک ذره در او هستی نیست

با لعل لبت شراب را مستی نیست
ما را دهن تو نیست می‌پندارد

❷ در ایيات «وابسته وابسته» و یک ترکیب وصفی وجود دارد.

❸ اجزای تشکیل دهنده یکی از جمله‌ها «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است.

۱۱۰ - در مصراع‌های زیر، جماعت‌چند فعل نیاز به مفعول دارد؟

خارج از کشور - ۱۳۹۹

الف) بیار ساقی و همسایه گو دو چشم بیند

ب) عاشقان را نتوان گفت که باز آی ز مهر

ج) من از کمند تو اوّل چو وحش می‌برمیدم

د) ملامتم نکند هر که معرفت دارد

۲۵ هفت

۲۶ شش

۲۷ پنج

۱ چهار

خارج از کشور - ۱۳۹۹

۱۱۱ - نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب، کدام است؟

در دیده روشن گهران خواب نیاید

غافل نکند بستر گل، شبنم ما را

۲۶ مسند، نهاد، مفعول، مفعول، مسند

۲۷ نهاد، مفعول، مسند، نهاد

۱ مسند، نهاد، مفعول، نهاد

خارج از کشور - ۱۳۹۹

۱۱۲ - در مصراع دوم همه ایات، مسند بر سایر اجزای جمله مقدم شده است؛ به جز.....

زخمی آن پای که از خار مفیلان تو شد

۱ از بساط گل بخار قدم می‌ددد

پسته از بس خجل از غنچه خندان تو شد

۲ می‌کند خنده خونین به ته پوست نهان

طالع آن صبح که از چاک گربیان تو شد

۳ کرد در دیده خورشید سیه مشرق را

آشنا دیده هر کس که به دیوان تو شد

۴ صائب از گلشن فردوس شود مستغفی

خارج از کشور - ۱۳۹۹

۱۱۳ - با توجه به رباعی زیر، همه گزینه‌ها «کاملاً» درست هستند؛ به جز:

خرم دل آن کس که لب جو جوید

۱ روزی که سمن بر لب جو برد، روید

بر رود خوشک ترانه‌ای می‌گوید»

۲ از مطرب آب بشنود ناله که او

۳ «ک» در خوشک نشانه تقلیل است و «خوشک ترانه‌ای» نقش مفعولی دارد.

۴ در رباعی واژه‌ای یافت می‌شود که هم‌آوا دارد و حذف فعل نیز مشهود است.

۵ یک متمم به شیوه کهن در ایات دیده می‌شود و «مطرب آب» اضافه تشییه است.

۶ زمان افعال مضارع اخباری و التزامی است و «سه جمله» به شیوه بلاغی سروده شده است.

خارج از کشور - ۱۳۹۹

۱۱۴ - در کدام بیت، مضافق‌الیه مضافق‌الیه و صفت مضافق‌الیه، هر دو، وجود دارد؟

طبع روی دل از تیره‌دلان نیست مرا

۱ زنگیان دشمن آینه‌بی زنگارند

از جهان جز گره دل ثمری نیست مرا

۲ گرچه چون سرو نماشگاه اهل نظرم

نفس صبح قیامت نکند سرد مرا

۳ عرق غیرت پیشانی خورشیدم من

گوشمالی که در این دور هنر داد مرا

۴ قسمت یوسف بی جرم نشد از اخوان

خارج از کشور - ۱۳۹۹

۱۱۵ - نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟

مانع نگردد از حرکت، آب را جباب

۱ آرام نیست آبله پایان شوق را

۲۶ مسند، مفعول، مفعول، مضافق‌الیه

۲۷ نهاد، مفعول، مفعول، مفعول، متمم

۱ نهاد، متمم، مضافق‌الیه، نهاد

خارج از کشور - ۱۳۹۹

۱۱۶ - در متن زیر، چند صفت پیشین و چند ترکیب وصفی وجود دارد؟

«یک قرن بیشتر است که اختلافات و جنگ‌های داخلی مثل کاردی بر پهلوی این کشور نشسته است، اما در این فاصله اروپا قدم‌های بزرگی برای پیشرفت برداشته است. آن‌ها کارگاه‌های متعدد صنعتی ساختند.»

۲۸ سه- هشت

۲۹ سه- هفت

۱ دو- شش

خارج از کشور - ۱۳۹۹

۱۱۷ - در کدام بیت، یک جمله «نهاد + مفعول + فعل» و یک جمله «نهاد + مسند + فعل» یافت می‌شود و فاقد مناداست؟

در پی خورشید تابان روز و شب چون ماه باش

۱ تا مگر صائب شکست خویش را سازی درست

کمند ناله او نیست دل شکار امروز

۲ همیشه فکرت صائب شکار دل می‌کرد

انز از گرمی گفتار نامنده است امروز

۳ غیر صائب که دمی می‌زند از سوز جگر

در بساط خاک صائب غنچه تصویر باش

۴ مرد نیرنگ خزان و نوبهاران نیستی

۱۱۸ - باتوجه به رباعی زیر، کدام گزینه غلط است؟

خارج از کشور - ۱۳۹۹

دریاب که خسته بی‌سکون افتاده است

«در دام غمت دلم زبون افتاده است

چون می‌دانی که بی تو چون افتاده است»

شاید که پرسی و دلم شاد کنی

(۱) در رباعی فوق «سه ترکیب اضافی» وجود دارد.

① جمله پایانی، مفعول جمله پیشین است.

(۲) جمله «دلم شاد کنی» از «نهاد+مفعول+مسند+ فعل» تشکیل شده است.

② زبون و بی‌سکون، هردو صفت‌اند و نقش «قیدی» دارند.

ما درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - گزینه ۲ بازگردانی مصراج: سلام ما را به شکوفه ها (و) به باران برسان.
- ۲ - گزینه ۱ در گزینه ۱، احمد: نهاد، مدیر مدرسه: مستند، است: فعل استنادی در گزینه های دیگر به ترتیب بدل، تکرار و عطف دیده می شود.
- ۳ - گزینه ۲ زیرا «گوسفند» نقش مضاف‌الیه دارد و وابسته است؛ نه هسته اصلی.
- ۴ - گزینه ۲ ترکیبات وصفی: ۱- این روزنامه، ۲- سر زبان ها، ۳- هر روز، ۴- کودکان دوازده ساله، ۵- همان چاپخانه، ۶- چند دسته، ۷- دسته بزرگ ترکیبات اضافی: ۱- نام روزنامه، ۲- سر زبان ها، ۳- مدیر آن ۴- نام نسیم، ۵- نسیم شمال، ۶- زمان انتشار ۷- انتشار آن
- ۵ - گزینه ۱ الگوی نوع واژه به تفکیک گروه کلمات در سایر گزینه ها:
گزینه دوم: دو گروه کلمه: صفت+اسم+صفت+صفت+اسم / اسم+اسم+ضمیر
گزینه سوم: چهار گروه کلمه: اسم+اسم / اسم+صفت+ضمیر / اسم+اسم / اسم+اسم
گزینه چهارم: سه گروه کلمه: اسم+اسم / اسم+اسم / اسم+اسم+ضمیر
- ۶ - گزینه ۲ ترکیب های وصفی:
۱- این اندوه - ۲- این سیاهی - ۳- سیاهی پریسم - ۴- آن سنگلاخ - ۵- آن خارها - ۶- کودکان از دست رفته - ۷- اطفال از عطش سوخته - ۸- اندوه وحشی ترکیب های اضافی: ۱- سراپرده سوختگان - ۲- قطره آب
- ۷ - گزینه ۴ شخص: عنوان و القابی هستند که بدون نقش نمای اضافه قبل از اسم بیانند.
- ۸ - گزینه ۱ شیوه‌ی بلاغی جا به جایی ترتیب اجزای جمله است اما در گزینه ۱ اجزای اصلی جمله سر جای خود قرار گرفته‌اند و از «شیوه‌ی عادی» بهره جسته است:
- هئور چنین زندگانی کند چفا بیند و مهربانی کند
نهاد مفعول فعل مفعول فعل مفعول فعل
- ۹ - گزینه ۲ ز من (از من) مقدم اجرایی و مقدم بر فعل خود آمده است.
- ۱۰ - گزینه ۱ در بیت ۱ همه نقش‌های دستوری و اجزای جمله در جای مناسب خود قرار گرفته‌اند. اما در سایر گزینه ها اجزای جمله نامرتب است.
بررسی سایر گزینه ها:
- گزینه ۲: از خرگه تو جهانی منوار است ← شیوه بلاغی
متهم نهاد مستند
- گزینه ۳: آن است منتهای خرد های منتہی ← شیوه بلاغی
فعل مستند
- گزینه ۴: آلایشی نیابد بحر منذھی ← شیوه بلاغی
مفعول نهاد
- ۱۱ - گزینه ۲ گزینه ۲، جایه جایی ضمیر ندارد. بررسی سایر گزینه ها:
گزینه ۱ «خود دست گیر ← خدایا به فضل خود دست بگیر.
گزینه ۳ «ز عفوم مکن نامید ← نالیمید
گزینه ۴ «هیچم فعل پسندیده ← فعال
- ۱۲ - گزینه ۱ ترکیب های وصفی: کلمات (موصوف) آسمانی (صفت) / صدای (موصوف)، همه (صفت) کس (موصوف)، همه (صفت) چیز (موصوف)، این (صفت) ندا (موصوف)
(۶ ترکیب وصفی)
- ترکیب های اضافی: کلمات (مضاف الیه)، خاطر (مضاف) کاروانیان (مضاف الیه) (۷ ترکیب اضافی)
(مضاف) خاطر (مضاف الیه)، خاطر (مضاف) کاروانیان (مضاف الیه) (۷ ترکیب اضافی)
- ۱۳ - گزینه ۴ همان / چهار / دانشجو / موافق / مسابقات / کشوری سفت / صفت / اسم / صفت / ایام / صفت
- ۱۴ - گزینه ۳ ترکیبات اضافی = ۱- آسمان کویر - ۲- مشت قلب - ۳- قلبم - ۴- باران سکوت - ۵- سکوتش - ۶- نگاه های شوق - ۷- پروانه های شوق - ۸- مزرع دوست - ۹- دوست - ۱۰- ناله های روح (۱۰ رکیب اضافی)
- ترکیبات وصفی = ۱- این نخلستان - ۲- نخلستان خاموش - ۳- هر گاه - ۴- مشت خونین - ۵- باران های غیبی - ۶- نگاه های اسیر - ۷- این مزرع سبز - ۹- آن دوست - ۱۰- دوست شاعر - ۱۱- ناله نای گریه آلد - ۱۲- آن روح - ۱۳- روح دردمند (۱۳ ترکیب وصفی)
- ۱۵ - گزینه ۱ ترکیب های وصفی: ۱- دید تازه، ۲- همه موجودات، ۳- دیگر پدیده ها، ۴- دید اجتماعی، ۵- این پدیده ها، ۶- سروده های نمادین، ۷- سروده های انتقادی، ۸- ادب نوین، ۹- ادب فارسی، ۱۰- جایگاه ویژه

ماهی درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

- ترکیب‌های اضافی: ۱- مطالعه شعر، ۲- شعر نیما، ۳- نگاه او، ۴- بادآور نگاه، ۵- شاعران غرب، ۶- شاعران ایرانی، ۷- دید نیما، ۸- سرودهای او
- ۱۶ - گزینه ۴ برای شناختن شیوه عادی از «بلاغی»، حتماً باید به معنی درست بیت دقت کنیم تا بتوانیم نقش کلمات را تشخیص بدیم و ساختار دستوری جمله‌ها را مرتب کنیم. در گزینه (۴) ترتیب اجزای جمله به هم نخورده است.
- بررسی دیگر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: تقدّم فعل بر مفعول (صرف ادوم): بیار آن گرد را ← آن گرد را بیار معنی بیت: [قدرتی] از آن گردی را که از دریا بر می‌آوردی، بیاور و بر گرد من بگذار!
- گزینه ۲ شکل مرتب صراع: سرم به هر باده مست نمی‌گردد.
- معنی بیت: سرم (وجود) با هر شرابی از خود بی خود نمی‌شود شرابی را که با آن مأنوس مکنار بگذار.
- گزینه ۳: تقدّم فعل بر مفعول (صرف اول): بیار آن معجزه هر مرد و زن را ← آن معجزه هر مرد و زن را بیاور.
- ۱۷ - گزینه ۲ اولین ← صفت / همایش ← اسم / پرافتخار ← صفت / مردان ← اسم / قهرمان ← صفت / کشورها ← اسم / مختلف ← صفت / جهان ← اسم
- ۱۸ - گزینه ۲ ترکیب‌های وصفی: دوره اسلامی، همان قرن، قرن‌های نخستین، قرن‌های هجری، آثار معتبر، ترجمه عربی، متون عربی، این رسم، قرن‌های بعد (۹ ترکیب وصفی)
- ترکیب‌های اضافی: آثار یونان، مورد استفاده، استفاده ایرانیان، تفاسیر قرآن، رسم ترجمه، ترجمه آثار (۶ ترکیب اضافی)
- ۱۹ - گزینه ۳ شاخص‌ها عبارتند از: گزینه ۱) خواجه (خواجه عیم)، گزینه ۲) سلطان (سلطان محمود)، گزینه ۴) سید (سید اشرف الدین)
- ۲۰ - گزینه ۲ در گزینه‌های دیگر، گروه‌های مفعولی در دل دوستان، «جان» و «خون من» مقدم آمده‌اند. اما در گزینه ۲ «روز رویش» نهاد جمله است و در ابتدای جمله آمده است.
- ۲۱ - گزینه ۱ در گزینه «۱» را نشانه مفعولی است و در گزینه‌های دیگر، را نشانه فک اضافه است.
- ۲۲ - گزینه ۲ واژه «برگستان»، به معنی پوشش اسب‌ها، فیل‌ها و جنگ آوران قدیم بوده که امروز از فهرست واژگان متوقف شده است.
- ۲۳ - گزینه ۴ اسفندیار وابسته پسین و مضاف‌الیه است.
- ۲۴ - گزینه ۳ اگر عنوان و القاب کسره بگیرند یا خود هسته گروه اسامی قرار بگیرند دیگر شاخص نیستند.
- شاخص‌های دیگر گزینه‌ها: دکتر، امام، کدخدای
- ۲۵ - گزینه ۱ در این گزینه همه واژه‌ها اسم هستند.
- ۲۶ - گزینه ۳ «پرده»، در قدیم به معنی «حلقه، دایره لشکر، دامن، کناره و اطراف» بود. اما امروزه، به معنی جزئی از چند بخش گردان پنکه یا پروانه اتومبیل و مانند آن‌هاست.
- ۲۷ - گزینه ۴ «زیرا روز»، عملاً قید زمان است.
- بررسی «را» در سایر گزینه‌ها
- گزینه ۱: «را» نشانه فک اضافه: گرگ را برکنند سر آن سرافراز ← سر گرگ را بر کند.
- گزینه ۲: «را» نشانه حرف اضافه: همه قصه خویش موسی را گفت ← همه قصه خویش را به موسی گفت.
- گزینه ۳: «را» نشانه مالکیت: کافری را غلامی صاحب گوهر بود ← برای کافری غلامی صاحب گوهر بود.
- ۲۸ - گزینه ۳ شکل مرتب شده صراع دوم: به آزار دگر قصد دل ریشم کند.
- ۲۹ - گزینه ۲ فعل «شد» در سایر گزینه‌ها به معنی «رفت» است و فعل غیراستاندی است اما در گزینه ۲ استاندی است و نیاز به مستند دارد: زمین آهنین شد
- نهاد مستند فعل استاندی
- ۳۰ - گزینه ۲ معنی قدیم سوفار و دستار، اینک متوقف شده است و واژه «سپر» هم معنی جدیدی یافته است.
- ۳۱ - گزینه ۳ در گزینه ۱، «ی» در زیبایی، «ی» مصدری است؛ در گزینه ۲، «ناتوانی، هنرمندی، خرمی» هر سه «ی» مصدری دارند؛ در گزینه ۴، کامرانی و نومیدی، «ی» مصدری دارند. ولی در گزینه ۳، «دیدنی» صفت لیاقت و سه واژه دیگر صفت نسبی هستند.
- ۳۲ - گزینه ۳ شکل مرتب شده بیت سوال: گفت باید مردم هشیار به مستند حد را بازند
- نهاد مفعول قید
- گفت: هشیاری را بیار اینجا کسی هشیار نیست.
- «این‌جا، نقش قیدی دارد و می‌توان از جمله حذف کرد.
- ۳۳ - گزینه ۳ شاخص‌ها، عنوان‌ها و القابی هستند که بدون نقش‌نمای کسره اضافه قبل از اسمی بیایند.
- علماء ← شاخص
- ۳۴ - گزینه ۱ واژه دستور در فارسی امروز به معنای «اجازه، فرمان و اختیار برای انجام کاری» است. در گذشته، در زبان پهلوی dastwar یا dastor به معنی «صاحب اختیار، وزیر و موبد» بوده است و اسم مصدر این واژه یعنی «دستوریه / دستوری» به معنی اختیار و قدرت. واژه «رعنا» در گذشته به معنی «زن زیبا و خودپسند» اما امروزه در فارسی به معنای «بلند قامت» است.
- ۳۵ - گزینه ۴ واژه «برادر» در گزینه ۴ نقش بدلي دارد.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱) نهاد: برادرم می‌رفت.
- گزینه ۲) مفعول: برادرم را دوست می‌داشت.
- گزینه ۳) م تمام: به برادرم می‌آموخت.

۳۶ - گزینه ۳ برادرم، نهاد و میرزا رضا بدل از نهاد است.

رکیب و صفتی گشته ترین اقسام امنه دار ترین اقسام همیات فارسی شعر تعلیمی شعر تعلیمی
۳۷ - گزینه ۲

۳۸ - گزینه ۴ در گزینه ۴، همه وابسته ها صفت هستند؛ در حالی که در گزینه های ۱ و ۲، آخرین وابسته، اسم است (روزگار-امروز) و در گزینه ۳، «مردان و دنیا» اسم هستند.

۳۹ - گزینه ۲ (را) در معنی برای، حرف اضافه: از کوی او غباری برای توییای چشم برای من بیاور.

۴۰ - گزینه ۱ صورت امروزی عبارت چنین است: مرد خود مرده بود زیرا جلاد رسن (طناب) را به گلویش افکنده بود و خفه کرده [بود] و همانطور که دیده می شود «ش» مضاف الیه و وابسته «گلو» است. «گلو» هم نقش متمم دارد. در این عبارت جهش ضمیر آتفاق افتاده است.

۴۱ - گزینه ۲ ترکیب های وصفی: دو اشکال/اشکال اضافی/ همه ی نزدیکان (۳ ترکیب)

ترکیب های اضافی: نظر رسمت/مرگش/خود او/نژدیکانش/ویرانی کشور/کشورش/مرگ او/ مساوی میدان خالی کردن کسانی/تجسم آرمان/آرمان های خود (۱۱ ترکیب)

۴۲ - گزینه ۱ فعل دعایی = بن مضارع + شناسه

۴۳ - گزینه ۲ حرف «را» در گزینه ۲، نشانه فک اضافه است. «را» فک اضافه بین مضاف و مضاف الیه جدایی و فاصله ایجاد می کند.

سر گرگ را کند ← گرگ را بر کند سر
مضاف مضاف الیه .

۴۴ - گزینه ۴ «دوان» و «پذیرا» صفت فاعلی و «دوگان» صفت شمارشی است.

۴۵ - گزینه ۲

۴۶ - گزینه ۲ جای اصلی ضمیر در مصراع دوم چنین است: تا تو دست به خون من نیالی.

۴۷ - گزینه ۲ مرتب شده مصراع اول: چرا غم دگران من (م) را پریشان می کند.
غم: نهاد / پریشان: مسند / «م»: مفعول

اگر نه رشتة جان ها به یکدیگر بسته است؟

نهاد

۴۸ - گزینه ۴ در منظومة ارائه شده، چهار ترکیب وصفی و شش ترکیب اضافی وجود دارد که عبارت اند از:

ترکیب های وصفی: ۱- یک چینه ۲- یک شعله ۳- یک خواب ۴- خواب لطیف

ترکیب های اضافی: ۱- مردم شهر ۲- موسیقی احسان ۳- احساس تو ۴- صدای پر ۵- پر مرغان ۶- مرغان اساطیر

۴۹ - گزینه ۱ حرف «را» در گزینه ۱ (را) مفعولی است ولی در سایر گزینه ها فک اضافه است و باعث جابجایی مضاف و مضاف الیه می شود.

۲- سبب غفلت ما ۳- سفر جان غافل ۴- دل طفل طبعان

۵۰ - گزینه ۲ * در گزینه ۲، حرف «واو» نشانه ربط و پیوند است.

۱- خود: بدل / ۳- روز: معطوف / ۴- رسم: معطوف

۵۱ - گزینه ۲ در گزینه ۱ و ۳ معطوف و در گزینه ۴ بدل دیده می شود (بروز نخستین آفرینش، بدل نوروز است).

درست است که «نوروز» در گزینه دوم دو بار آمده است اما نقش تکرار ندارد؛ زیرا در دو جمله در دو نقش متفاوت آمده است.

نقش تکرار، یعنی به کار رفتن یک واژه در یک جمله در یک نقش، نمونه: نوروز جشن ملی ماست، نوروز.

۵۲ - گزینه ۴ بررسی سایر جملات بیت:

مقیم بزم او گشتم

مسند

عزم او را لطف دیدم (پنداشتم)

مفهول مسند

حقیر راه او گشتم

مضاف الیه

ساق شیطان را بشکنم.

مفهول

۵۳ - گزینه ۳ بعضی (صفت) + سروده‌ها (اسم) + (نقش نمای) + شاعران (اسم) + (نقش نمای) + گذشته (صفت)

۵۴ - گزینه ۱ خونی در دل افتاد.

۵۵ - گزینه ۲ در خارم ← «مبایلیم کرد»، «م» در رحم: «دل من» / گزینه ۳ «ت» در عزیزت ← شمایل + ت / گزینه ۴ «ش» در بلندش ← خاک نعل مرکب شد، در جایگاه اصلی خود به کار نرفته اند.

۵۶ - گزینه ۲ ترکیب های وصفی: ۱- گوش و جوان ۲- شیرین ترین لبخند ۳- بشیریت رهگذار

ترکیب های اضافی: ۱- گوش و جوان ۲- وجдан تاریخ ۳- لبان اراده ۴- اراده تو ۵- خون خویش ۶- گذرگاه تاریخ

۵۶ - گزینه ۴: ۱- بار و بار ← تکرار / ۲- حسن قامت سرو ← معطوف / ۳- طاووس ← بدل

۵۷ - گزینه ۱ هسته گروه اسمی اویین اسم با کسره یا آخرین اسم بدون کسره گروه اسمی است در گزینه ۱ (تعیین) هسته گروه اسمی است.

۵۸ - گزینه ۲ بررسی موارد در سایر گزینه‌ها:

در گزینه ۱: نهاد (نو) به قرینه لفظی حذف شده است.

در گزینه ۳: عقل با عشق زور پنجه ندارد.

در گزینه ۴: بندگان از حکمت گریز و گریزی ندارند: نقش نهادی دارد.

۵۹ - گزینه ۲ امیر مسعود

شاخص هسته گروه اسمی در نقش نهاد

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: امیر: مضال اله گزینه ۳: امیر: نهاد گزینه ۴: امیر: نهاد

۶۰ - گزینه ۱ در گزینه ۱ فعل «نسازد» به حرف اضافه اختصاصی نیاز دارد. «با من» متمم فعل است و بر فعل مقدم شده است.

افعال سایر گزینه‌ها (گسترنده، است محدود در «کو»، افزون، ـم در «گرفتارم» و «سزاوارم») نیاز به متمم اختصاصی ندارند.

۶۱ - گزینه ۲ «ت» در واژه هنوزت مضافق‌الیه خواهش است ← هنوز اجل دست خواهش + ت نبست

۶۲ - گزینه ۳ خسته و بی تاب ← معطوف / دمساز دوم ← تکرار

گزینه ۱) عاشق ستاره صبح، عاشق ابرهای سرگردان: بدل

گزینه ۲) ناکامی: معطوف

گزینه ۳) بی تاب: معطوف، «دمساز» دوم: تکرار

گزینه ۴) سکوت: معطوف (دقت داشته باشیم در گزینه ۱، دو بدل داریم، اما هر دو، یک نقش تبعی هستند؛ در حالی که سوال در پی یافتن گزینه‌ای با دو نقش تبعی است؛ حواسمن به این نکته باشد).

۶۳ - گزینه ۱ شنیدن: شنوا / خواندن: خوانا / رفت: روا / که همگی صفت هستند.

۶۴ - گزینه ۲ طاق ابروی یار منش مهندس شد ← طاق ابروی یار من مهندس شد
مضافق الهی

۶۵ - گزینه ۲ در گزینه ۲ نقش تبعی وجود ندارد. کلمات «کوری» در این بیت هر کدام به یک معنا به کار رفته‌اند پس نمی‌توانند نقش تبعی تکرار را بسازند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تکرار ← لاف دوم و ناز دوم گزینه ۳: بدل ← خود گزینه ۴: معطوف ← چرخ

۶۶ - گزینه ۴ بررسی نقش‌های تبعی در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱): معطوف: مهم ترین نوع ادبی جهان

گزینه ۲): معطوف: خنده، ناروایی‌های جامعه

گزینه ۳): معطوف: بشردوستی، مخالفت با استعمار، سلط بیگانگان، محبت فرزندان، خانواده، آزادی خواهی

* دقتش کنید حرف «را» در گزینه ۴ حرف ربط و پیوند است به این دلیل در این گزینه «معطوف» وجود ندارد.

۶۷ - گزینه ۴ بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱): معطوف: تباہ گزینه ۲): معطوف: تباہ

گزینه ۳): معطوف: دبیر کافی گزینه ۴): بدل: بر زیر تخت (بر زیر تخت بدل از «آن جا» است).

۶۸ - گزینه ۳ ترکیب‌های وصفی: فصل خوش - فصل معتدل - سکوت سنگین - سکونت زمستانی - یک درخت

ترکیب‌های اضافی: درخت به - باغچه ما - سکوت خود - چیدن شکوفه - شکوفه به - سرگرمی‌های من - خوردن شکوفه

۶۹ - گزینه ۲ ترکیب‌های وصفی: همه چیز - همه احوال - هیچ پیشامد - پیشامد جالب - هیچ حادثه - حادثه سوء - یک تن - همه دلتگی‌ها - این عالم

۷۰ - گزینه ۳ ترکیبات وصفی: ۱- دوره اول - ۲- شکل سنتی - ۳- سبک رئالیستی - ۴- هر نویسنده - ۵- تشریح دقیق - ۶- خصوصیات ظاهری

ترکیبات اضافی: ۱- نقش گزارشگر - ۲- تشریح خصوصیات - ۳- خصوصیات اشخاص - ۴- اشخاص رمان - ۵- صفحات داستان

۷۱ - گزینه ۳ ترکیبات وصفی: ۱- ادبیات تطبیقی - ۲- شاخه‌های مهم - ۳- علوم ادبی - ۴- علوم معاصر - ۵- ملت‌های مختلف - ۶- هر ملت - ۷- اندیشه‌های ادبی - ۸- دیگر ملت‌ها

ترکیبات اضافی: ۱- شاخه‌های علوم - ۲- تأثیرپذیری ادبیات - ۳- ادبیات ملت‌ها - ۴- ملت‌های جهان - ۵- تکامل ادبیات - ۶- شکوفایی ادبیات - ۷- ادبیات ملت - ۸- اندیشه‌های ملت‌ها

۷۲ - گزینه ۲ صفت‌های پیشین: «همه، صفت مهم (همه بی رحمی) - هر، صفت مهم (هر روز) - هر، صفت مهم (هر شب)

صفت‌های پسین: آشفته (دون آشفته) - ترسان (خاطر ترسان) - بی آرام (خاطر بی آرام)

آن که، در اینجا حرف ربط است.

۷۳ - گزینه ۱ بررسی ترکیب‌های وصفی در گزینه‌ها:

گزینه ۱): چشم بد - آن سلسله - زلف دراز - هر حلقه - عالم دیگر (۵ ترکیب وصفی)

گزینه ۲): آینه روشن - خط نارسته - آن چهره - چهره انور (۴ ترکیب وصفی)

گزینه ۳): آه گرم - دل پرخون - لاله احمر (۳ ترکیب وصفی)

گزینهٔ ۴: معنی روش - آن زلف - زلف معنبر (۳ ترکیب وصفی)

۷۴ - گزینهٔ ۳ صفت‌ها: ۱- همان - ۲- دوم - ۳- هجری - ۴- محدود - ۵- هنرور - ۶- نگارگر - ۷- تمثیلی - ۸- حماسی - ۹- مربوط - ۱۰- ابتدایی - ۱۱- این - ۱۲- مذهبی - ۱۳- فارسی

۷۵ - گزینهٔ ۳ حذف فعل‌ها عبارت‌اند از:

گزینهٔ ۱) مال سبیل است و جان فدا [است]

گزینهٔ ۲) چه از این به [است]

گزینهٔ ۳) نیکبخت آن [است]

معنی مصراع دوم گزینهٔ ۳: تا سخنی به (بهتر) از سعدی شیرازی نگوید.

۷۶ - گزینهٔ ۱ «ساختند» در گزینهٔ ۱ به معنای ایجاد‌کردن، درست‌کردن و بنادرن است؛ اما در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ به معنای گردانیدن، کردن و نمودن به کار رفته است.

۷۷ - گزینهٔ ۳ راز همه: همه ← مضاف‌الیه

افشا کرد (گردانید، نمود، ساخت): افشا ← مسنده

پرده‌درش بنگر: او را پرده‌در بنگر: ش ← مفعول

پرده‌نشینش بین: او را پرده‌نشین بیندار: پرده‌نشین ← مسنده

۷۸ - گزینهٔ ۱ تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۲) خاک: هسته / پا: مضاف‌الیه / صنوبر: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

گزینهٔ ۳) عشق: هسته / نرگس: مضاف‌الیه / او: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

گزینهٔ ۴) مرید: هسته / جذبه: مضاف‌الیه / منصور: مضاف‌الیه مضاف‌الیه / سر: هسته / عشق: مضاف‌الیه / تو: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۷۹ - گزینهٔ ۴ مفهوم «آن»‌ها به ترتیب عبارت‌اند از:

نیاکان: نشانه جمع

خرامان (بن مضارع + ان): نشانه صفت فاعلی

بابکان: نشانه نسبت

نویه‌هاران: نشانه زمان

۸۰ - گزینهٔ ۴ هشت: این معلم / معلم شریف / معلم بأسواد / این نویسنده / نویسنده بزرگ / این نامه / این نویسنده / چه حد

پنج: این معلم / این نویسنده / این نامه / این نویسنده / چه حد

۸۱ - گزینهٔ ۲ الگوی گزینهٔ ۲: نهاد + مفعول + فعل

در گزینه‌های ۱ و ۴، افعال گُن و ساخت در معنای گردانیدن و در گزینهٔ ۳ فعل خوانده‌ام در معنای نامیدن آمده است.

۸۲ - گزینهٔ ۳ بیت «الف» ← خواجه معروف / بندۀ گمنام

بیت «ب» ← شام / حرام / حرام (محذوف)

بیت «ج» ← خاک / بر این / موافق

بیت «د» ← دیباچه

۸۳ - گزینهٔ ۳ گزینهٔ ۱) مفعول وجود دارد: به توام دل نگران است، نقش مفعولی دارد.

گزینهٔ ۲) بیت پنج جمله و پنج نهاد دارد: دلدار گفت / دلم نگران تو است. / بگو / می‌رسم / نگران باش

گزینهٔ ۳) دل نگران است / نگران باش

گزینهٔ ۴) یک واژه مرکب وجود دارد: دلدار

۸۴ - گزینهٔ ۴ «د» ← سیاهکاران: نشانه جمع

«ب» ← سرگردان: صفت فاعلی

«ج» ← جانان: نشانه نسبت

۸۵ - گزینهٔ ۲ گزینهٔ ۱) دیوانه قلمرو صحرای وحشت: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

گزینهٔ ۲) گوشه آن بام: صفت مضاف‌الیه

گزینهٔ ۳) سلسله زلف تو: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

گزینهٔ ۴) میانه دل ما: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۸۶ - گزینهٔ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۲) صواب / ثواب

گزینهٔ ۳) سمن / ثمن

گزینهٔ ۴) اسیر / عصیر / عسیر

۸۷ - گزینهٔ ۳ بررسی گزینه‌ها:

الف) یک «واو» عطف وجود دارد: نامه‌بان و مهربان

ب) یار بس است.

مسند

ج) نقش‌های تبعی: ۱- نامهربان و مهربان (بدل از «دوستان») ۲- مهربان: معطوف ۳- خود: بدل از ما

د) هر: صفت مذهب

۸۸ - گزینه ۱ «رویش را عیان نمی‌بینم»

من ← نهاد

رویش ← مفعول

عیان ← مسنده

نمی‌بینم ← فعل

۸۹ - گزینه ۲ در وابسته‌های پسین فلش از وابسته به سمت عقب است؛ ولی در وابسته‌های پیشین فلش به سمت جلو باید باشد.

حضرت: هسته / آن لعل روانبخش: لعل: هسته، آن: وابسته پیشین / روانبخش: وابسته پسین

۹۰ - گزینه ۲ نهاد: ضمیر محذف

مفعول: جهان

مسند: خراب

فعل استنادی: کنی

۹۱ - گزینه ۳ «ـت»: هنگامی که می‌آیم تا تو را بینم.

مفعول

«ـت»: از تومی خواهم.

متهم

«ـم»: در را به روی من بیندی.

مضافق‌الیه

۹۲ - گزینه ۲ در گزینه ۲، «را» به صورت حرف اضافه آمده است: چندان به نافه دم دهد؛ ولی در سایر گزینه‌ها فک اضافه است.

۹۳ - گزینه ۱ بررسی موارد:

(الف) در میان من و لعل، لعل: معطوف

ج) ای نصیحت گو [با تو هستم]: حذف فعل

ب) گونه: ممیز

د) جمله: بدل

۹۴ - گزینه ۲ بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱) راح: شراب / راه: مسیر

گزینه ۲) حور: سیه‌چشمان بهشتی / حور: خورشید

گزینه ۳) آذار: اولين ماه سال رومي / آذار: اذیت، شکنجه

ما درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۹۵ - گزینه ۳ اگر گردون هر روز یوسفی را جلوه‌گر نسازد، آن حسن روزافزون تا قیامت برای خلق بس است.

نهاد

مفعول

مسند

متهم

۹۶ - گزینه ۱ بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱) صبا: مضافق‌الیه مضافق‌الیه (۱ مورد)

گزینه ۲) تلح: صفت مضافق‌الیه / فنا: مضافق‌الیه مضافق‌الیه (۲ مورد)

گزینه ۳) همه: صفت مضافق‌الیه (غم) / جهان: مضافق‌الیه مضافق‌الیه (۲ مورد)

گزینه ۴) این: صفت مضافق‌الیه / گروه: مضافق‌الیه مضافق‌الیه (۲ مورد)

۹۷ - گزینه ۳ در بیت الف: آن پی مهر تو گیرد / پی خویش نگیرد / و در بیت «د» دوست دارد / آن که دوستش داری علاوه بر فعل به مفعول هم نیاز دارد.

۹۸ - گزینه ۲ چهار مورد: او(مضافق‌الیه مضافق‌الیه) / بلند(صف مضافق‌الیه) / ش(مضافق‌الیه صفت) / مرکب(مضافق‌الیه مضافق‌الیه)

۱) سه مورد: حافظ / ش / لب

۲) سه مورد: دلگشا / تو / من

۳) سه مورد: زلف / خم اندرخم / جانان

۹۹ - گزینه ۴ دو واژه دیبران و دیوان در گزینه ۴، با از دست دادن معنای پیشین و پذیرش معنای تازه به دوره دیگر منتقل شده‌اند.

۱۰۰ - گزینه ۲ مرتباً شده مصراوع اول: من(نهاد) غیر از تو کسی را (مفعول) یار(مسند) نمی‌بینم.

آری «قید تأکید است و قابل حذف است.

آل، به معنی «به‌جز، و حرف اضافه است و کلمه بعد از آن متهم می‌باشد.

۱۰۱ - گزینه ۲ در هر سه مصراح «گل» نهاد است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) پنج ترکیب وصفی: این راه / راه پر از خار / این خارها / همه خارها / این زودی، باغ جمال: اضافه تشییبی

۲) مصراح ۱ و ۴ بлагی و مصراح ۳ عادی است.

۳) فعل‌های (بودی / نیمودی / در بی دارد) سه جزئی و فعل‌های (آمد / رفت) دو جزئی هستند.

۱۰۲ - گزینه ۳ الگوی گزینه «۳، نهاد (دوست پدرم) + مفعول (این فضای معنوی را) + فعل (ترتیب داده بود) است. با توجه به فعل گزینه، نیازی به مسند ندارد.

۱۰۳ - گزینه ۱ ترکیب‌های اضافی گزینه اول شامل: ۱ - شعر حافظ ۲ - زمان آدم ۳ - باغ خلد ۴ - زینت اوراق ۵ - اوراق دفتر ۶ - دفتر نسرین ۷ - زینت اوراق ۸ - اوراق دفتر ۹ - دفتر

گل است که از همه گزینه‌ها بیشتر است.

«را» در این بیت فک اضافه است:

زینت اوراق دفتر نسرین و (زینت اوراق) دفتر گل بود: دفتر گل معطوف به دفتر نسرین است؛ بنابراین مانند آن، مضاف‌الیه زینت اوراق هم محسوب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: ۴ ترکیب اضافی شامل دم صبح، صبح ازل، آخر شام، شام ابد

گزینه ۳: ۳ ترکیب اضافی شامل حسن مهرویان، مهرویان مجلس، بحث ما، لطف طبع، خوبی اخلاق

گزینه ۴: ۵ ترکیب اضافی شامل حسن مهرویان، مهرویان مجلس، بحث ما، لطف طبع، خوبی اخلاق

۱۰۴ - گزینه ۴ گزینه ۴: در بیت «ب»: گروه اسمی صاف این سر خم: صفت مضاف‌الیه، این: صفت مضاف‌الیه، خم: مضاف‌الیه مضاف‌الیه. در بیت «د»: گروه اسمی گرد لب جانبخش تو: گرد: هسته، اب: مضاف‌الیه، جانبخش: صفت مضاف‌الیه، تو: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۱۰۵ - گزینه ۱ گریه: مسند / حاصل: نهاد / عمر: مفعول / هر کس: نهاد

نقش متمم برای حاصل و نقش‌های مسند و بدل برای هر کس در سایر گزینه‌ها به اشتباہ ذکر شده است.

۱۰۶ - گزینه ۳ اجزای جمله در مصراح سوم: نهاد + مفعول + فعل

۱۰۷ - گزینه ۲ (الف) نهاد: فرق / فعل: باشد (وجود دارد= فعل غیراسنادی) / بقیة اجزاءی جمله «قید و متمم» هستند.

(ب) نهاد: نظر / مسند: دلیل صدق / فعل اسنادی: نیست

ج) نهاد: سعدی / مسند: عاقل و هوشیار / فعل اسنادی: نیست

د) نهاد: امید وصال / فعل: نرود / بقیة اجزاءی جمله «قید و متمم» هستند.

ه) نهاد: سرو سخنگوی من / فعل: برگذشت / بقیة اجزاءی جمله «قید و متمم» هستند.

۱۰۸ - گزینه ۴ (ب) نگاه آن سمن بر

ج) گل این باع

ه) رخسار آن خورشید طلعت

۱۰۹ - گزینه ۱ فعل‌های «نیست» در پایان هر سه مصراح غیراسنادی است و در معنای «وجود ندارد» به کار رفته و سه واژه «مستی، پستی و هستی» نهاد هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «وابسته وابسته» در مصراح ۱ (ت مضاف‌الیه مضاف‌الیه است) و ترکیب وصفی در مصراح ۴ (یک صفت شمارشی است)

گزینه ۳: «را» حرف اضافه به معنی برای در بیت اول و «را» مفعول در بیت دوم

گزینه ۴: الگوی ساخت مصراح ۳ است.

۱۱۰ - گزینه ۳ فعل‌هایی که به مفعول نیاز دارند: یار / گو / بیند / نتوان گفت / ملاحت نکند / دارد

۱۱۱ - گزینه ۱ شکل گسترش یافته مصراح‌ها به این شکل است: بسته گل شبنم ما را غافل نکند که بسته نهاد، شبنم مفعول و غافل مسند است.

و در جمله خواب در دیده و شون گهران نیاید، «خواب» نهاد است.

۱۱۲ - گزینه ۲ در بیت گزینه ۲، پسته نهاد است اما در سایر گزینه‌ها «زخمی، طالع و آشنا» مسند هستند و بر سایر اجزاءی جمله مقدم شده‌اند.

۱۱۳ - گزینه ۴ در این رباعی دو جمله به شیوه بlagی آمده‌اند: در مصراح «۲» تقديم مسند و در مصراح «۳» تقديم مفعول به فعل آمده است.

۱۱۴ - گزینه ۱ دل مضاف‌الیه مضاف‌الیه و بی زنگار صفت مضاف‌الیه است.

۱۱۵ - گزینه ۱ آرامش برای آبله‌پایان نیست و حباب مانع حرکت آب نمی‌شود، شکل ساده شده بیت صورت سؤال است. بنابراین، آرامش و حباب نهاد هستند. آبله‌پایان متمم و آب مضاف‌الیه است. به کاربرد «را» در هر مصراح توجه کنید.

۱۱۶ - گزینه ۴ یک قرن، این کشور، این فاصله، صفت‌های پیشین هستند که به ترتیب از نوع شمارشی و اشاره و اشاره هستند.

ترکیب‌های وصفی: علاوه بر سه صفت پیشین که ترکیب‌های وصفی ساخته‌اند، عبارت‌های اختلافات داخلی، جنگ‌های داخلی، قدم‌های بزرگ، کارگاه‌های متعدد و کارگاه‌های صنعتی هم ترکیب صفتی‌اند.

۱۱۷ - گزینه ۲ بیت منادا ندارد. جمله در مصراح اول شامل نهاد (فکرت صائب)، مفعول (شکار دل) و فعل است و در مصراح دوم الگوی جمله نهاد (کمند ناله او)، مسند (دل شکار) و فعل اسنادی است.

۱۱۸ - گزینه ۲ ترکیب‌های اضافی ایات: دام غم، غمت، دلم و دلم است پس این رباعی چهار ترکیب اضافی دارد.

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۲	۱۸ - ۴	۳۵ - ۴	۵۲ - ۴	۶۹ - ۲	۸۶ - ۱	۱۰۳ - ۱
۲ - ۱	۱۹ - ۳	۳۶ - ۳	۵۳ - ۳	۷۰ - ۳	۸۷ - ۳	۱۰۴ - ۴
۳ - ۲	۲۰ - ۲	۳۷ - ۲	۵۴ - ۱	۷۱ - ۳	۸۸ - ۱	۱۰۵ - ۱
۴ - ۲	۲۱ - ۱	۳۸ - ۴	۵۵ - ۲	۷۲ - ۲	۸۹ - ۲	۱۰۶ - ۳
۵ - ۱	۲۲ - ۲	۳۹ - ۲	۵۶ - ۴	۷۳ - ۱	۹۰ - ۲	۱۰۷ - ۲
۶ - ۲	۲۳ - ۴	۴۰ - ۱	۵۷ - ۱	۷۴ - ۳	۹۱ - ۳	۱۰۸ - ۴
۷ - ۴	۲۴ - ۳	۴۱ - ۲	۵۸ - ۲	۷۵ - ۳	۹۲ - ۲	۱۰۹ - ۱
۸ - ۱	۲۵ - ۱	۴۲ - ۱	۵۹ - ۲	۷۶ - ۱	۹۳ - ۱	۱۱۰ - ۳
۹ - ۲	۲۶ - ۳	۴۳ - ۲	۶۰ - ۱	۷۷ - ۳	۹۴ - ۲	۱۱۱ - ۱
۱۰ - ۱	۲۷ - ۴	۴۴ - ۴	۶۱ - ۲	۷۸ - ۱	۹۵ - ۳	۱۱۲ - ۲
۱۱ - ۲	۲۸ - ۳	۴۵ - ۲	۶۲ - ۳	۷۹ - ۴	۹۶ - ۱	۱۱۳ - ۴
۱۲ - ۱	۲۹ - ۲	۴۶ - ۲	۶۳ - ۱	۸۰ - ۴	۹۷ - ۳	۱۱۴ - ۱
۱۳ - ۴	۳۰ - ۲	۴۷ - ۲	۶۴ - ۲	۸۱ - ۲	۹۸ - ۲	۱۱۵ - ۱
۱۴ - ۳	۳۱ - ۳	۴۸ - ۴	۶۵ - ۲	۸۲ - ۳	۹۹ - ۴	۱۱۶ - ۴
۱۵ - ۱	۳۲ - ۳	۴۹ - ۱	۶۶ - ۴	۸۳ - ۳	۱۰۰ - ۲	۱۱۷ - ۲
۱۶ - ۴	۳۳ - ۳	۵۰ - ۲	۶۷ - ۴	۸۴ - ۴	۱۰۱ - ۲	۱۱۸ - ۲
۱۷ - ۲	۳۴ - ۱	۵۱ - ۲	۶۸ - ۳	۸۵ - ۲	۱۰۲ - ۳	

مای درس
گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir